

EN QUATRE PREGUNTES

Guillem López Casasnovas, catedràtic d'Economia de la UPF

"Malgrat els condicionants, ens en sortim prou bé"

1 El sistema sanitari balear és el més mal finançat de l'Estat i amb un important déficit. A part d'incrementar la dotació econòmica, quins canvis estructurals i organitzatius cal realitzar-hi?

És el component públic el que ha patit més la insuficiència i s'ha cobert amb més assegurança privada complementària. Ara s'ha de pensar en els marges que permetin la millora del finançament autonòmic, la racionalització de la despesa i el que sigui la decisió política de què fer. O bé augmentar el copagament dels usuaris on no arribin les aportacions dels contribuentos o fer un catàleg més estricte de les prestacions públiques segons el cost-efectivitat finançable amb els doblers disponibles.

2 El copagament sanitari seria bo per a les Balears i per als ciutadans?

Aquesta no és la pregunta. A ningú no pot entusiasmar pagar més del que ja paga per una cosa que la ciutadania havia cregut ingenuament 'universal i gratuïta'. La qüestió és si és millor limitar estrictament les prestacions que ara tenim o mantenir-les amb noves aportacions dels usuaris allà on, políticament, es consideri que no arriben els ingressos generals.

3 Com s'hauria d'implementar?

El millor copagament és l'evitable, que varia amb l'efectivitat relativa de la prestació i es pot vincular a la renda de les persones.

4 Quins resultats d'aquest estudi que heu dirigit us han sorprès més?

La capacitat en el passat de fer possible que allà on no arribi l'Estat hi arribi la societat civil i que, malgrat que els condicionants socioeconòmics determinants de la salut ens juguen en contra, ens en sortim prou bé en els resultats finals de salut. Els gens, la manera de ser, l'estil de vida... potser hi ajuden.

Un dels quiròfans de l'hospital de Son Espases durant tasques de manteniment. Foto: T. Ayuga

CAEB

Discrepàncies amb el CES

La Confederació d'Associacions d'Empresaris de Balears (CAEB) discrepa del contingut de la majoria de les observacions particulars del dictamen sobre el sistema sanitari balear del CES. Aquestes observacions particulars "no exposen, com sí que es manifesta a l'estudi" de Guillem López Casasnovas, la greu situació en què es troba el sistema sanitari públic de les Illes Balears i la inviabilitat futura amb els termes actuals. Segons la CAEB, "l'estudi posa de manifest que el sistema sanitari de les Illes Balears, com passa a la majoria de sistemes autonòmics, arrossega des de fa anys un déficit financer important que, anualment, supera el 20% del total del pressupost". La CAEB creu que, més que abordar propostes per cercar solucions, recomanen accions que incrementen, encara més, la despesa pública.

Finançar la sanitat mitjançant l'IRPF

Un informe encarregat a López Casasnovas pel Consell Econòmic i Social de les Illes (CES) sobre el sistema sanitari fa tres propostes "obertes a reflexió" perquè es puguin mantenir els serveis assistencials actuals

Text: C. Polls

PALMA Un informe encarregat a l'economista Guillem López Casasnovas pel Consell Econòmic i Social de les Illes Balears (CES) sobre el sistema sanitari il·lenc cerca solucions de futur per poder mantenir l'actual cobertura pública de serveis.

El document exposa tres alternatives, tot i que reconeix que només es tracta de "propostes obertes a reflexió".

En primer lloc, López Casasnovas planteja desgravar -sobre la base o quota de l'IRPF- els doblers que els ciutadans puguin estalviar en previsió de la despesa que hauran d'efectuar en un futur per completar la cobertura pública sanitària.

La segona proposta és l'articulació de copagaments vinculats a la declaració de l'IRPF. Consistiria a relacionar els copagaments potencials a la declaració de l'impost sobre la renda (IRPF) en el tram autonòmic. És a dir, que es

PRESSUPOST 2003-2010

75%

CAIB. Durant el període 2003-2010, el creixement del pressupost de la CAIB ha estat del 89%; a Salut només ha estat d'un 75%.

faria un copagament en funció de la quantia dels ingressos. Les persones que no tenen l'obligació de fer declaració d'IRPF estarien exemptes del pagament.

La tercera opció és beneficiar

les persones que paguen una assegurança privada. Aconseguirien una deducció de l'IRPF.

Un dels apartats de l'estudi dirigit per l'economista menorquí inclou les projeccions sobre la despesa pública necessària per satisfer el nivell actual de prestacions sanitàries de la població futura. Tenint només en compte els factors demogràfics, estimen que el ritme uniforme al qual hauria de créixer anualment la despesa sanitària -descomptant la inflació- per mantenir les prestacions assistencials se situa entorn de "l'1,6% i suposa un increment acumulat per a tot el període

(2009-2019) d'aproximadament el 18%".

La secretària general del CES, Àngels Bellinfante, recordà que el CES ha estat qui el 2009 encarregà l'informe, però que la institució "es desvincula de les opinions dels autors", com per exemple en el cas del copagament sanitari que proposa López Casasnovas.

A més a més, quan comparem l'esforç que realitzen els països per finançar els serveis de salut -quin percentatge de la riquesa del país dediquen als serveis sanitaris finançats públicament-, es manté l'esmentada infradotació". A tot això, cal afegir-hi que "la despesa real en termes d'execució pressupostària se situa per sobre del pressupost inicial a cada exercici i això reflecteix la necessitat d'endeutament que té el sistema per garantir la prestació dels serveis".

La presentació oficial del dictamen tindrà lloc avui al Parlament.

S'ha d'incrementar un 18% el pressupost en sanitat si el 2019 es vol continuar mantenint les prestacions assistencials

"La despesa real en termes d'execució pressupostària se situa per sobre del pressupost inicial", segons l'informe